

СПІЛЬНИЙ ПРЕДСТАВНИЦЬКИЙ ОРГАН
репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок
на національному рівні
(СПО об'єднань профспілок)

м. Київ, майдан Незалежності, 2.

Адреса для листування: вул. Шота Руставелі, 39-41, м. Київ, 01601

Тел. (044) 287-43-91, факс. (044) 289-55-80; E-mail: spop@fpsu.org.ua

15.03.2016 № 01-13/255-СПО

На № _____ від _____

Про списки №1 і №2 професій і
посад, робота в яких дає право
на пільгове пенсійне
забезпечення

Міністру соціальної політики
України

Розенку П.В.

Голові Державної служби
України з питань праці

Чернезі Р.Т.

Шановний Павле Валерійовичу!

Шановний Романе Тарасовичу!

Спільний представницький орган об'єднань профспілок розглянув проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість в яких дає право на пенсію за віком на пільгових умовах і не погоджує його з наступних причин.

У зазначеному проекті із вказаних списків без належного обґрунтування виключено значний перелік професій і посад, незважаючи на те, що за результатами атестації робочих місць за умовами праці по переважній більшості із них підтверджено право на пільгове пенсійне забезпечення, а результати атестації затверджені головними експертами з умов праці областей та оформлені відповідними наказами по підприємствам. В пояснювальній записці до проекту відсутні будь-які посилання на клопотання з боку підприємств та організацій про внесення змін та доповнень до списків № 1 і №2 стосовно скасування такого значної кількості посад та професій.

Такий підхід викликав обурення в трудових колективах. На адресу ФПУ і СПО об'єднань профспілок від галузевих профспілок надійшли десятки листів з обґрунтованими критичними зауваженнями до зазначеного проекту. Найбільше таких листів надійшло від профспілкових організацій гірників і металургів.

Так, в результаті проведеної порівняльної характеристики проекту і чинних відповідних Списків на ПАО «МК Азовсталь» із Списку № 1 виключено 53, а із Списку №2 120 посад і професій, належність яких до зазначених списків підтверджена результатами атестації робочих місць.

На ПАТ «Запоріжсталь» виключення низки професій і посад з розділів «Чорна металургія», «Загальні професії (у всіх галузях господарства)» як у Списку №1, так і в Списку №2, торкнеться безпосередньо більше 4 тисяч робітників, які

згідно з результатами атестації робочих місць за умовами праці мають право на пенсію за віком на пільгових умовах.

Згідно з інструментальними вимірами факторів виробничого середовища та трудового процесу на металургійних підприємствах, в цехах, дільницях (робочих місцях) діючих виробництв, основні робітники, які користуються правом на пільгове пенсійне забезпечення за Списком № 1, працюють в умовах негативного впливу на них шкідливих речовин, концентрація яких значно перевищує ГДК. Так, на робочих місцях виявляються шкідливі речовини 3 класу небезпеки. Кратність перевищення сягає по деяким шкідливим і небезпечним речовинам від 1,5 до 6. Зокрема на виробництві вуглецевих матеріалів на ПАО «Укрграфіт» концентрація пилу вуглецю перевищує норму у 6,1 разів, марганцю - 1,7 рази, кремнію двооксиду аморфного у 4,97 рази, виробничий шум більший за норму у 2,9 рази, важкість праці при цьому відноситься до 1-го ступеня 3 класу небезпеки, що відповідає Списку №1. Такі показники (перевищення ГДК) по шкідливим і небезпечним факторам фіксуються практично на всіх підприємствах і виробництвах металургійної галузі.

У запропонованому проекті не згадуються робітники ремонтних служб, зайняті ремонтом устаткування в місцях його встановлення на дільницях (робочих місцях) діючих виробництв, основні робітники яких користуються правом на пільгове пенсійне забезпечення за Списками. Виключені слюсарі-ремонтники, електрогазозварники, електрогазозварники ручного зварювання, електромонтери з ремонту та обслуговування електроустаткування, інженерно-технічні робітники та багато інших, які виконують роботи в діючих цехах у шкідливих і небезпечних умовах праці понад 80% робочого часу, що підтверджується результатами вимірів та атестації робочих місць.

У проекті постанови повністю вилучено як зі Списку №1, так і зі Списку №2 розділ «Атомна енергетика та промисловість», що виключає можливість гідно оцінити працю цілої галузі, працівники якої у процесі трудової діяльності знаходяться під впливом джерел іонізуючих випромінювань, що несприятливо впливає на стан їх здоров'я.

Виключено позицію «працівники, зайняті повний робочий день у зоні відчуження на підприємствах, в установах і організаціях...» і це, незважаючи на те, що особливий статус зони відчуження регламентується окремим Законом України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи», який регулює питання поділу території на відповідні зони, режим їх використання та охорони, умови проживання та роботи населення, господарську, науково-дослідну та іншу діяльність в цих зонах, а також закріплює і гарантує забезпечення режиму використання та охорони вказаних територій з метою зменшення дії радіоактивного опромінення на здоров'я людини та на екологічні системи. На даній території працюють тисячі людей, яких проектом постанови передбачається позбавити гарантованих державою пільг і компенсацій.

Запропонований проект постанови, у разі його прийняття, також позбавить права на пільгове пенсійне забезпечення значну кількість працівників, які працюють на пунктах зберігання РАВ (ПЗРВ), станціях дезактивації, службах радіаційної безпеки і охорони навколишнього середовища та зайняті повний робочий день в технологічних процесах по поводженню з радіоактивними відходами, дезактивації ЗІЗ і обладнання, забрудненого радіоактивними речовинами, адже ним передбачено право на пенсію на пільгових умовах лише для

тих працівників, які зайняті на роботах з радіоактивними речовинами з активністю на робочому місці не менше як 0,1 або 10 мілік'юрі радію-226. Однак, навіть при незначних потужностях еквівалентної дози, що перевищують фонові значення, проявляються стохастичні ефекти радіаційного впливу.

Не обійшов негативною увагою проект і медичних працівників, які на сьогодні і так є однією з найменш захищених категорій працівників. Зі списків виключено лікарів-рентгенологів, рентгенолаборантів у флюорографічних кабінетах, молодших медичних сестер (санітарки-прибиральниці) патологоанатомічних бюро, молодших спеціалістів з медичною освітою, молодших медичних сестер, молодших медичних сестер з догляду за хворими, які безпосередньо обслуговують хворих в інфекційних відділеннях, при зайнятості понад 80% робочого часу.

Зазначеним проектом постанови звужуються і порушуються права працівників, погіршуються умови їх пенсійного забезпечення (порушення ст.22 Конституції України, ст. 2 і ст. 11 Європейської соціальної хартії)

Згідно з діючою Постановою Кабінету Міністрів України від 1.08.1992 №442 атестація робочих місць за умовами праці обґрунтовує віднесення робочого місця до категорії із шкідливими (особливо шкідливими), важкими (особливо важкими) умовами праці і передбачає складання переліку робочих місць, виробництв, професій та посад з пільговим пенсійним забезпеченням працівників, який після погодження з профспілковим комітетом, затверджується наказом по підприємству і зберігається 50 років.

Тому вважаємо, що зміни до Списків мають вноситися не кабінетним методом, а лише на підставі санітарно-гігієнічних досліджень і атестації робочих місць (за виключенням не існуючих на даний час окремих професій і виробництв, таких, наприклад, як виробництво азбесту). На наше переконання, з самого початку вся ця робота, була організована неправильно.

СПО профспілок наголошує: постановою Кабінету Міністрів мають бути затверджені списки, узгоджені з галузевими комісіями з представників відповідних центральних органів виконавчої влади, галузевих профспілок і об'єднань роботодавців.

Пропонуємо Мінсоцполітики:

звернутись до Кабінету Міністрів України з проханням дати доручення про створення міжвідомчої комісії за участю представників заінтересованих центральних органів виконавчої, галузевих профспілок та об'єднань роботодавців для підготовки узгодженого проекту Списків №1 та №2 взявши на себе координацію її роботи.

Додаток: - звернення об'єднань профспілок на 54 арк.

З повагою

Голова СПО об'єднань профспілок

Г.В. Осовий